

प्रभाव दैनिक

National Daily

पत्रिका नआएमा, ठेगाना परिवर्तन
भएमा वा अन्य कुनै गुनासो/जिज्ञासा
भएमा निम्न माध्यमबाट हामीलाई
तत्काल सम्पर्क गर्नुहुन अनुरोध गरिन्छ ।

 प्रभाव पब्लिकेसन प्रा.लि.
सिफल-७, काठमाडौं
०१-४३७३५७७, ९७६१८१५४००,
९८४१५१२१७, ९८४१२४६२६९
 marketing2prabhab@gmail.com

वर्ष ११

अंक २८३

काठमाडौं

शुक्रबार, २५ माघ २०८१

Prabhab National Daily

Friday, February 07, 2025

www.prabhabonline.com

पृष्ठ ८

मूल्य रु. ५१-

चौथोपटक धरौटी बुझाएर रिहा भए रवि लामिछाने

रवि निर्दोष मान्न नसकिने १२ आधार

- ◆ गोर्खा मिडिया नेटवर्क प्रालिको प्रबन्ध निर्देशक रहेको स्वीकार गरेको
- ◆ कम्पनीमा आफ्नो सेयर रहेको विषयलाई अन्यथा नभनेको
- ◆ प्रबन्ध निर्देशकको हैसियतबाट चेकमा हस्ताक्षर गरेको भन्ने तथ्यलाई स्वीकार गरेको
- ◆ गोर्खा मिडिया नेटवर्क प्रालिमा प्रबन्ध निर्देशक रही काम गरेको भनी खुलाएको
- ◆ प्रालिमा १५५ सेयर प्राप्त भएको भनी स्वीकार गरेको
- ◆ कम्पनीका चेकहरूमा हस्ताक्षर गरी विभिन्न व्यक्ति र संस्थालाई दिएको भनी स्वीकारेको
- ◆ आफ्नो कार्यकालमा धेरै चेकहरू जारी भएको, ती चेकहरू अध्यक्ष गितेन्द्रबाबु राईको निर्देशन पालना गरी जारी गरेको भनिएको
- ◆ गितेन्द्रबाबु राईसमेत मूल मुद्दामा प्रतिवादी रहेको देखिएको
- ◆ सहारा बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लिमिटेडबाट गोर्खा मिडिया नेटवर्क प्रालिमा रकम आएको भन्ने मिसिल संलग्न चेकको प्रतिलिपिबाट देखिएको
- ◆ जाहेरवालाहरूको कितानी जाहेरी परेको
- ◆ सहप्रतिवादीहरू छविलाल जोशी र कुमार रम्टेलले लामिछानेलाई समेत पोल गरी बयान गरेको
- ◆ शैलेन्द्र रेग्मी, अर्जुन श्रेष्ठ समेतका मानिसहरूको भनाइ तथा मूल मिसिल संलग्न बरामदी मुचुल्का

जेबी योजन

काठमाडौं- पूर्वगृहमन्त्रीसमेत रहेका राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा) का सभापति रवि लामिछाने चितवनको सहारा सहकारी ठगी प्रकरणमा निर्दोष नरहेको १२ वटा आधार अदालतले प्रस्तुत गरेको छ । न्यायाधीश दयाराम ढकालको इजलासले अहिले नै कसुरमा संलग्नता नरहेको भनी भन्न सकिने अवस्था नरहेको भन्दै आधारहरू प्रस्तुत गरेको हो ।

रविले भने थुनछेक बहसको क्रममा आफू निर्दोष रहेको जिकिर गरेका थिए । तर, ढकालको इजलासको ठहरसँगै रविको जिकिर खारेज भएको छ ।

इजलासले पहिलो आधारमा

भनेको छ, 'प्रतिवादी लामिछानेले यस (चितवन) अदालतमा बयान गर्दा आफू निर्दोष रहेको भनी कसुरमा इन्कार गरेको भए तापनि निजले आफ्नो बयान व्यहोरा मा आफू गोर्खा मिडिया नेटवर्क प्रालिको प्रबन्ध निर्देशक रहेको स्वीकार गरेको छ ।'

रवि निर्दोष रहेको भन्न नमिल्ने दोश्रो आधारमा गोर्खा मिडिया नेटवर्क प्रालि कम्पनीमा आफ्नो सेयर रहेको विषयलाई अन्यथा नभनेकोलाई मानेको छ । लामिछानेले प्रबन्ध निर्देशकको हैसियतबाट चेकमा हस्ताक्षर गरेको भन्ने तथ्यलाई स्वीकार गरेकोलाई तेस्रो आधार अदालतले मानेको छ । चौथो आधार भने प्रतिवादी लामिछानेले अनुसन्धान

अधिकारी समक्षकै बयानमा आफू गोर्खा मिडिया नेटवर्क प्रालिमा प्रबन्ध निर्देशक रही काम गरेको भनी खुलाएकोलाई औल्याएको छ । आफूलाई गोर्खा मिडिया १५५ सेयर प्राप्त भएको भनी स्वीकार गरेको, कम्पनीका चेकहरूमा आफूले हस्ताक्षर गरी विभिन्न व्यक्ति र संस्थालाई दिएको भनी स्वीकारेको र आफ्नो कार्यकालमा धेरै चेकहरू जारी भएको, ती चेकहरू अध्यक्ष गितेन्द्रबाबु राईको निर्देशन पालना गरी जारी गरिएको भनी बयानलाई पनि निर्दोष भन्न नमिल्ने आधारको रूपमा अदालतले प्रस्तुत गरेको छ ।

उनका व्यावसायिक साभेदार एवं निर्देशन दिने गितेन्द्रबाबु र राईसमेत मूल **क्रमशः पृष्ठ २ मा**

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- प्रमुख प्रतिपक्षी दलका नेता पुष्पकमल दाहालले नेपाली कांग्रेस र नेकपा एमाले मिलेर बनेको सरकारको प्रस्तुति निकै कमजोर रहेको आरोप लगाएका छन् । विहीवार सदनलाई सम्बोधन गर्दै माओवादी अध्यक्ष दाहालले सरकार अर्थतन्त्रलाई कमजोर बनाउने दिशामा अघि बढेको दावी गरे ।

आफ्नो नेतृत्वमा आर्थिक प्रगतिका सुचक बलियो बन्दै गरेको अवस्थामा केपी शर्मा ओलीको नेतृत्वले देशलाई बर्बादीतिर लगेको दाहालको तर्क थियो । 'सरकार अनौपचारिक तथा अवैधानिक माध्यमलाई प्रवर्द्धन गर्दै राष्ट्रिय अर्थतन्त्र कमजोर बनाउने दिशामा अग्रसर छ,' उनले भने । प्रधानमन्त्री ओलीले माघ १८ गते सदनलाई सम्बोधन गर्दै सरकारले आर्थिक अवस्था सुधारका लागि अथक मेहेनत गरेको र सुधारका संकेतहरू देखिन थालेको बताएका थिए । तर ती उपलब्धि अन्तर्गतमा आधारित भएको दाहालले दावी गरे ।

'प्रधानमन्त्रीका रूपमा मैले यो सम्मानित संसदमा एउटा परम्परा सुरु गरेको थिएँ, रिपोर्ट कार्डको परम्परा । तर, अहिले संसदमा रिपोर्ट कार्ड होइन, तथ्य होइन, मिथ्या कल्पना र आत्मरति सुनिन थालेको छ,' उनले भने ।

रविलाई दाहालको काँध

चितवन अदालतले मागेअनुसार को धरौटी बुझाएर लामिछाने रिहा हुँदै थिए, यता संसदमा माओवादी अध्यक्ष पुष्पकमल दाहालले लामिछानेको सांसद पदको निलम्बन फुकुवा गर्न माग गरे । दाहालले लामिछाने निर्दोष भएको संसदबाटै गरे । जबकि रवि न्यायिक परीक्षणमा छन् । न्यायालयबाट उनले सहकारी ठगी, संगठित अपराध र सम्पत्ति शुद्धीकरण मुद्दामा सफाई पाएका छैनन् । तर, पूर्वप्रधानमन्त्रीसमेत रहेका माओवादी अध्यक्ष दाहालले सहकारी ठगीकाण्डमा रविको संलग्नता नै नभएको भन्दै निर्दोष करार गरे । लामिछानेको सांसद पदको पनि निलम्बन फुकुवा गर्नुपर्ने माग गरे ।

'सहकारीबाट पैसा ल्याउन कतैबाट नजोडिएका उहाँ (रवि लामिछाने)लाई आज देशको सबैभन्दा ठूलो सहकारी

ठगका रूपमा देशभरी दौडाँदैछ । हिजो उहाँलाई ठूलोला अफर गरेकाहरू आज न्यायपालिकालाई धम्क्याएर भए पनि फसाइ छाड्ने प्रयासमा हुनुहुन्छ । त्यसको लागि सिंगो राज्यको दुरुपयोग भएको छ,' उनले भने, 'म सम्माननीय सभामुखज्यूलाई पनि निवेदन गर्दछु कि अदालतले पनि छाडिसकेपछि संसदबाट रवि लामिछानेको निलम्बन कति संवैधानिक ? कति न्यायपूर्ण छ ? यसको समीक्षा गरियोस् ।'

दाहालले रविको सांसद पदको निलम्बन फुकुवाका लागि संसदबाटै माग गर्दा चितवन अदालतबाट रिहा हुँदै गर्दा रविले आफ्नो सांसद पद जालझेल गरेर निलम्बन गरिएको आरोप लगाए । दुईपल्ट निर्वाचित हुँदा पनि सांसद पद निलम्बन गरिएको र रविको गुनासो थियो ।

क्रमशः पृष्ठ २ मा

पूर्वप्रधानमन्त्रीसमेत रहेका दाहालले व्यापार घाटा तीव्र रूपले बढेको, रेमिटचान्स घटिरहेको अवस्थामा पनि सरकारले ढाकछोपको प्रयास गरेको

आरोप लगाए । 'सरकारले चालु वर्षको खर्च र राजश्वको लक्ष्य पुरा गर्न सक्ने छैन । छ महिनाअघि २.६ प्रतिशतले घटेको व्यापार घाटा यो सरकारको छ

महिने अवधिमा ४.४ प्रतिशतले बढेर ७ सय २३ अर्ब पुगेको छ । छ महिनाअघि २२.२ प्रतिशतले बृद्धि भएको थियो रेमिटचान्स । अहिले वैदेशिक रोजगारीमा जाने युवाको संख्या बढे पनि रेमिटचान्स अप्रवाह भने घटेर ४.१ प्रतिशत पुगेको छ,' दाहालले भने ।

महँगो अहिले बढेको र श्रमिकको ज्याला भने नबढेको दाहालको भनाई थियो । वित्तिय संस्थाबाट प्रवाह हुने कर्जा पनि निरन्तर ओरालो लागेको उनको भनाइ थियो । 'छ महिनाअघि बैंक तथा वित्तीय संस्थाबाट प्रवाह हुने कर्जा २.६ प्रतिशतले बृद्धि भइरहेको थियो, अहिले घटेर १.२ प्रतिशतमा सीमित भएको छ । मेरो नेतृत्वमा ३ सय ७७ अर्बले बढेको निक्षेप यो सरकार वनेपछि घटेर २ सय ३९ अर्बले मात्र बढेको छ,' दाहालले भने ।

दाहालले कांग्रेस प्रवक्ता डा प्रकाशशरण महत अर्थमन्त्री भएको समयमा यो प्रगति भएको बताएका थिए । महतकै कारण सरकार अष्टेरोमा परेको भन्दै दाहालले कांग्रेससँग सत्ता समीकरण छाडेर एमालेसँग मिलेर सरकार गठन गरेका थिए ।

आफ्नो प्रशंसा सुनेर कांग्रेस प्रवक्ता महत भने खुसी भएनन् । वरु महतले उल्टै असन्तुष्टि पोखे ।

क्रमशः पृष्ठ २ मा

सन्दर्भ: वैदेशिक रोजगार

वैदेशिक रोजगार व्यवसायी संघको आगामी नेतृत्वलाई विज्ञको सुभाव

ममता थापा

काठमाडौं- वैदेशिक रोजगारी व्यवसायी संघको चुनाव नजिकिएसँगै उम्मेदवारहरू आफ्नो एजेन्डा लिएर मैदानमा उत्रिएका छन् । फागुन २ गते हुने निर्वाचनबाट नेतृत्वमा को चुनिएला भन्नेमात्र हैन भावी नेतृत्वले केकस्ता विषयलाई मुल मुद्दा बनाउलान् भन्ने पनि चासोको विषय बनेको छ ।

वैदेशिक रोजगार व्यवसायलाई थप व्यवस्थित बनाउने उद्घोषसहित संघको नेतृत्व लिन नरेश गेलाल, भुवनसिंह गुरुङ र रामप्रसाद भान्तना चुनावी होडमा उत्रेका छन् । वैदेशिक रोजगार व्यवसायको भावी कार्यदिशा सम्हाल्ने गरी अघि बढ्दा अघको कार्यसमितिले विभिन्न चुनौति सामना गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

मुख्यतय नेपालमा शैक्षिक बेरोजगार बढिरहेको बेला उनीहरूलाई वैदेशिक रोजगारमा कसरी व्यवस्थापन गर्ने मुख्य चुनौति हो । श्रमिकलाई सम्मानजनक व्यवहार नगरिए आगामी दिन चुनौतिपूर्ण हुने बताउँछन् वैदेशिक श्रमविद् रामेश्वर नेपाल । वैदेशिक रोजगारीमा श्रमशोषण, श्रम लापरवाही, मानव बेचबिखनजस्ता घटना रोक्ने कार्ययोजना अगाडि ल्याउनुपर्छ र यसलाई प्रभावकारी कार्यान्वयनमा ल्याउने गरी संयन्त्र बनाउनु

- ◆ वैदेशिक रोजगारीमा श्रमशोषण, श्रम लापरवाही, मानव बेचबिखनजस्ता घटना रोक्ने कार्ययोजना अगाडि ल्याउनुपर्छ र यसलाई प्रभावकारी कार्यान्वयनमा ल्याउने गरी संयन्त्र बनाउनुपर्छ
- ◆ व्यवसाय र मानव अधिकारलाई सँगसँगै लैजाने सम्बन्धी राष्ट्रिय कार्ययोजना नेपालमै बनिसकेको छ । श्रम मन्त्रालय र वैदेशिक रोजगार व्यवसायी संघले पनि यस विषयलाई कार्यान्वयन गर्छु भनी घोषणा गरिसकेको छ

आजको आवश्यकता हो,' नेपालले भने । श्रमिकमाथि ज्यादतीपूर्ण व्यवहार नघटेको उल्लेख गर्दै नेपालले थो मुद्दालाई वेवास्ता गरे व्यवसाय नै धरापमा पर्ने उनको दावी रह्यो । 'पहिलो समस्या भनेको श्रमिकमाथि हुने ज्यादतीपूर्ण व्यवहार रोक्नुपर्छ । विगतका नेतृत्वले प्रयास नगरेका त होइनन् तर सफल भएनन्,' नेपालले भने ।

सरकारले रोजगारी सिर्जना गर्न नसकेकै कारण युवाहरू वैदेशिक रोजगारकै भर परिरहेका छन् । यही कारण पनि रेमिटचान्स अर्थतन्त्रको बलियो जग बनेको छ । सरकारले रेमिटचान्सकै भरमा

ढुकुटी बलियो भएको धाक लगाउन पाइरहेको छ । यसो त वैदेशिक रोजगार व्यवसायीले करोडौं धरौटी राखेर व्यवसाय सञ्चालन गरिरहेका छन् ।

विदेशस्थित श्रमबजार पुगेर मागपत्रहरू ल्याएर रोजगारी दिलाउनु वैदेशिक रोजगार व्यवसायीको सकारात्मक पाटो हो । तर अबका दिनमा पुरानै व्यवहार जारी राखे जोखिम बढेर जाने देखिन्छ । नयाँ नयाँ देशमा रोजगारीको अवसर खुल्नु, कन्सल्टेन्सी कम्पनीहरूबाट विदेश जानेको संख्या थपिनुले पनि वैदेशिक रोजगार व्यवसायलाई अझ चुनौति थपिंदो छ ।

यी जोखिम र चुनौतिलाई घटाउन मानव अधिकारको विषयमा पनि व्यवसायीले ध्यान दिनुपर्ने बताउँछन् नेपाल । 'विजनेस र मानव अधिकारलाई सँगसँगै लैजाने सम्बन्धी राष्ट्रिय कार्ययोजना नेपालमै पनि बनिसकेको छ । श्रम मन्त्रालय र वैदेशिक रोजगार व्यवसायी संघले पनि यस विषयलाई कार्यान्वयन गर्छु भन्दै वचन दिइसकेको छ,' नेपालले भने । व्यवसाय गर्दा अरुको हकअधिकार हनन हुन नदिन संघले संयन्त्र बनाउनुपर्ने उनको जोड छ ।

क्रमशः पृष्ठ ३ मा

जनहितमा जारी सन्देश

जाडोमा आगो ताप्दा, हिटर चलाउँदा वा गिजरको प्रयोग गर्दा अपनाउनु पर्ने सावधानीहरू

जाडो याममा शरीर वा कोठालाई ब्यानी बनाइराख्न आगो ताप्ने, हिटर बाल्ने, गिजरको प्रयोग गर्ने लगायतका उपायहरू गरिए पनि पर्याप्त सावधानी नअपनाउँदा अप्रिय घटनाहरू हुने गरेका छन् । त्यसैले त्यस्ता कार्य गर्दा सावधानीका निम्न उपायहरू अपनाऔं:

हावा ओहोरदोहोर हुने ठाउँ वा कोठामा मात्र आगो ताप्ने, हिटर बाल्ने वा गिजर प्रयोग गर्ने

कोइलाजन्थ स्रोतबाट सकेसम्म आगो नतापौं

आगो ताप्दा वा हिटर बाल्दा कागज, कपडा जस्ता छिटो जल्ने खालका सामाग्री नजिकै नराखौं

आगो तापिसकेपछि त्यसलाई पूर्ण रूपमा निमाउने गरौं

हिटरको प्रयोग गर्दा समय-समयमा चलिरेहेको हिटरलाई बन्द गर्ने गरौं

सुत्नुअघि अनिवार्य रूपमा हिटर बन्द गरौं

गिजरको मुख्य मेसिनलाई बाथरूम बाहिर खुला ठाउँमा जडान गरौं

गिजर खोलेर लामो समयसम्म बाथरूममा बस्ने नगरौं

गिजर प्रयोग गरेर नुहाउँदा संभव भएसम्म बाथरूमको झ्याल बन्द नगरौं

 प्रभाव दैनिक

 www.prabhabonline.com

प्रभाव पब्लिकेसन प्रा.लि.
काभ्रे-७, सिफल, काठमाडौं

‘एचपिभी खोपबाट
किशोरीलाई वञ्चित हुन नदिऔं’

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

प्रभाव दैनिक

National Daily

सम्पादकीय

सदनमा सत्ताकै जुहारी

प्रमुख प्रतिपक्षी दलका नेता पुष्पकमल दाहालले बिहीबार सदनलाई सम्बोधन गरे । सामान्यतय विपक्षी दलका नेताले सदनमा सम्बोधन गर्दा प्रधानमन्त्री उपस्थित हुनुपर्ने हो । तर प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओली दाहालको सम्बोधनमा देखिएनन् । बरु संसदमा विरलै देखिने कांग्रेस सभापति शेरबहादुर देउवा दाहाल बोल्दाबोल्दै टुप्नुक्क आइपुगे ।

भन्नलाई सदन विपक्षको भनिन्छ । तर सदन जनताको आवाज बुलन्द हुने ठाउँ हो । बिहीबारको सदनमा शुन्य समयमा जनताको समस्याका विषयमा आवाज उठेपनि विपक्षी दलका नेता र सत्ता पक्षका नेताहरूले विशेष समयमा सत्ताकै जुहारी खेले । माओवादी अध्यक्ष दाहालले शुम्सै वर्तमान सरकार कुनै पनि रूपमा सफल नदेखिएको भन्दै जुनसुकै बेला ढल्न सक्ने चेतावनी दिए ।

सरकार ढल्दैन भन्दै प्रधानमन्त्रीले दैनिक खाइरहने कसमबाट नै सरकार कति कमजोर रहेछ भन्ने प्रमाणित भएको दाहालको भनाई थियो । दाहालले सरकारको आलोचना र आफ्नो गुनगान गाउनेबाहेक बिहीबार एक घण्टा बोल्दा जनताका कुरा सम्भेनेन् । विपक्षी दलले सरकारलाई बाटो देखाउने हो । विकासको लागि चुनौति दिने हो । तर दाहालले सरकारको आलोचनाबाहेक केही गरेनन् ।

नयाँ दलका युवा नेताहरूले पनि प्रतिप्रश्नबाहेक केही गरेको देखिएन । आएका कार्यक्रमहरू प्रश्न गर्ने, विरोधका लागि विरोध गर्नेबाहेक अरु काम सदनमा देखिएन । विपक्षी दलले एजेन्डा दिने हो, गल्ती भएका ठाउँमा यसरी गर्ने हो भनी पाठ सिकाउने हो । तर विपक्षी दलका नेताहरूले समस्या देखाएर त्यसलाई ठुलो बनाउने कामबाहेक सदनमा केही गरेको देखिएन ।

पूर्वप्रधानमन्त्रीसमेत रहेका दाहालको भाषण पुरानै अभिव्यक्तिको ‘कम्पाइल’ सिवाय अरु थिएन । सरकारलाई मार्गदर्शन गर्ने कुनै टागैँट नभएपछि दाहालको दैनिक अभिव्यक्ति हो – यो सरकार छिट्टै ढल्छ । यता प्रधानमन्त्री ओली उस्तै । उखान टुक्क र गीतका लय हालेर अरुलाई मोहित गराउने कला छ उनमा । यही कला देखाउँदै ओलीले माघ १८ गते सदनमा दाहाप्रति कटाक्ष गरेका थिए । सोही कटाक्षको जवाफ दाहालले बिहीबार फर्काएका हुन् । यसरी घण्टौँ सदनमा बोल्न जनताका पीरसर्का सम्बोधन भए पो जननिर्वाचित प्रतिनिधि भन्दा सुहाउँछ । उही विरोधका लागि विरोध र प्रश्नका लागि प्रश्न उठाउँदै सत्ताको जुहारी खेल्नु परम्परागत शैली नै भएन र ?

श्रम सरोकार

वैदेशिक रोजगारीका क्रममा समस्यामा परे के गर्ने ?

वैदेशिक रोजगारीका क्रममा विभिन्न समस्या आइपर्न सक्छन् । त्यसैले त्यस्ता सम्भावित समस्याप्रति पहिले नै सतर्क रहनुपर्छ । कुन समस्या आउँदा कहाँ सम्पर्क गर्ने भन्नेबारे पूर्वतयारीका साथ रहनुपर्छ । रोजगारदाता वा कार्यस्थलमा कुनै पनि कुरामा चिन्त नबुझेमा नेपाली दूतावासमा गई उजुरी गर्नुपर्छ । तपाईंले त्यहाँको श्रम मन्त्रालयको कानुन उल्लंघन शाखामा पनि उजुरी गर्न सक्नुहुन्छ । उजुरी दर्ता गर्न कुनै शुल्क तिर्नुपर्दैन । उजुरीका लागि तपाईंसँग राहदानी तथा करारनामाको प्रतिलिपि हुनु आवश्यक हुन्छ । उजुरी दर्ता भएपछि त्यो आधिकारिक हुन्छ । समस्या समाधान नभएसम्म तपाईंलाई उनीहरूले देशनिकासाला गर्न मिल्दैन । यद्यपि, राजदूतावासले खटाएको वकिललाई आफ्नो बारेसनामा दिई स्वेच्छाले त्यो देश छोड्न सक्नुहुन्छ । तपाईंलाई थाहा नदिई रोजगारदाताले तपाईंको प्रवेशाज्ञा रद्द गराएको अवस्थामा पनि यस्तै वारिसनामा दिई त्यो देश छाड्न सक्नुहुन्छ ।

नेपालमा भएका सहयोगी संस्थाहरूको टेलिफोन नम्बर साथमा राख्नुहोस् । नेपाली दूतावास वा त्यहाँको श्रम मन्त्रालयसम्म तपाईं जान सक्नुहुन्न भने तपाईंका लागि यस्ता संस्थाहरूले उजुरी दर्ता गराई सहयोग गर्न सक्छन् । यसका लागि तपाईंको पूरा नाम, राहदानीको प्रतिलिपि वा नम्बर, तपाईं बस्ने ठाउँको ठेगाना, मोबाइल नम्बर, काम गर्ने कम्पनीको नाम, उजुरीको छोटो विवरण र दूतावासबाट कस्तो सहयोग खोज्नुभएको हो भन्नेबारे सहयोगी समूह वा संस्थालाई जानकारी गराउनुहोस् ।

उजुरी गर्ने कामदारलाई कुनै-कुनै रोजगारदाताले देशनिकासाला गराउन खोज्छन् । तपाईंको इच्छाविना तपाईंलाई देशनिकासाला गराउन खोजेको कुरा अनुगमन गर्ने अधिकारीलाई भन्नुहोस् । उनीहरूले सहयोगका लागि नेपाली दूतावासमा सम्पर्क गर्ने छन् । खाडी मुलुकबाट बाहिरिन सुरुमा करारनामा गरेको रोजगारदाताको अनुमति चाहिन्छ । मालिक, प्रायोजक वा रोजगारदाताले कामदारले देश छोड्दा कुनै आपत्ति छैन भन्ने पत्रमा हस्ताक्षर गर्नुपर्छ । कुनै अपराध गर्नुभएको छैन भने करार अवधि पूरा भएपछि तपाईंलाई घर फर्किने अधिकार छ । रोजगारदाताले फर्कन दिँदैन भने नेपाली राजदूतावासमा उजुरी दिनुहोस् ।

राहदानी कम्पनी वा स्पान्सरले राखेको वखत यसको म्याद सकिन सक्छ । यस्तो बेलामा राहदानीको म्याद थप्ने बेला भएको जानकारी रोजगारदातालाई गराउने । घरेलु कामदार महिलाहरूका मालिकले मोबाइल खोसेर लाने भएकोले लुकाएर राख्ने र मालिक नभएको बेलामा मात्र प्रयोग गर्ने । नेपाली दूतावास वा अन्य आवश्यक सम्पर्क नम्बरलाई मोबाइलबाहेक व्यक्तिगत डायरीमासमेत टिपोट गरेर राख्ने गर्नुहोस् ।

■ डा. शोभाकर पराजुली

लोकतान्त्रिक संस्कृति निर्माण एक जटिल र दीर्घकालीन प्रक्रिया हो । यसका लागि सबै तह र स्तरका भागीदारहरूको सक्रिय सहभागिता र समर्पण आवश्यक छ । राज्य शक्तिभन्दा जनशक्ति बलियो र निर्णायक हुन्छ । लामो बलिदानपछि प्राप्त लोकतन्त्रको रक्षार्थ जनता अडिग छन् तर राजनीतिक नेतृत्व तहमा पनि त्यसखालको प्रतिबद्धता नभएको हो कि भन्ने संशयले निराशा ल्याएको देखिन्छ । जनताको आक्रोश गणतन्त्रमाथि होइन, अवस्था र प्रवृत्तिका विरुद्ध हो । लोकतन्त्र भनेको पद्धतिमात्र होइन, प्रक्रिया हो । प्रक्रियामात्र पनि होइन, प्रवृत्ति र व्यवहार हो । पद्धतिको रटान दिएर मात्र हुँदैन, प्रक्रिया पनि कानुनसम्मत हुन जरुरी हुन्छ ।

विचार

बलियो बनाऔं-लोकतान्त्रिक संस्कृति

मजबुत लोकतान्त्रिक संस्कृति निर्माण गर्नु भनेको एक जटिल र दीर्घकालीन प्रक्रिया हो, जसले समाजका विभिन्न तह, संस्था र व्यक्तिहरूको सक्रिय सहभागिता र समर्पणको आवश्यकता पर्छ । लोकतन्त्र केवल संविधान र कानूनमा सीमित हुनु हुँदैन, यो जनताको मानसिकता, संस्कृति र दैनिक जीवनशैलीमा गहिरोरूपमा समावेश हुनुपर्छ । लोकतान्त्रिक संस्कृतिको निर्माणका लागि सबै पक्षहरूमा ध्यान दिन आवश्यक छ र यसका लागि विभिन्न कदमहरूको अवलम्बन गर्नुपर्छ ।

शिक्षा र जागरूकता लोकतान्त्रिक संस्कृति निर्माणको आधार हो । नेपालमा लोकतन्त्रका मूल्य, सिद्धान्त र महत्त्वका बारेमा जनतालाई शिक्षित गर्नु अत्यन्त आवश्यक छ । शिक्षाले नागरिकहरूलाई उनीहरूको अधिकार र कर्तव्यका बारेमा जानकारी दिन्छ र उनीहरूलाई लोकतान्त्रिक प्रक्रियामा सक्रिय रूपमा सहभागी हुन प्रोत्साहित गर्छ । विद्यालयस्तरदेखि उच्च शिक्षासम्म लोकतान्त्रिक मूल्यहरूको शिक्षा अनिवार्य रूपमा समावेश गर्नुपर्छ । छात्रहरूको बहस, चर्चा र समस्या समाधानका लागि प्रशिक्षण दिने प्रक्रियाले दीर्घकालमा लोकतान्त्रिक संस्कृतिलाई बलियो बनाउन मद्दत पुऱ्याउँछ । साथै, नागरिक शिक्षाको प्रसार पनि यस प्रक्रियामा महत्त्वपूर्ण छ, जसले जनतालाई आफ्नो जिम्मेवारी बुझ्न र लोकतान्त्रिक प्रक्रियाप्रति सचेत बनाउँछ । यसले जनतालाई व्यक्तिगत र सामाजिक जिम्मेवारीहरूको बारेमा शिक्षित गरिन्छ र तिनीहरूलाई लोकतान्त्रिक अधिकारको महत्त्व र आवश्यकता बुझ्न मद्दत पुऱ्याउँछ ।

पारदर्शीता र जवाफदेहीता लोकतान्त्रिक संस्कृतिको अर्को महत्त्वपूर्ण आधार हो । सरकारी संस्थाहरूले आफ्नो कार्यप्रणालीमा पारदर्शीता र जवाफदेहीता कायम गर्नुपर्छ । भ्रष्टाचार, अनियमितता र असमानतालाई समाप्त गर्नका लागि कडा कानुनी प्रावधानहरू र तिनीहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयन आवश्यक छ । सरकारले नागरिकहरूको प्रतिक्रिया सुन्नु, तिनीहरूको आवश्यकतालाई प्राथमिकता दिनु र नीति निर्माण प्रक्रियामा नागरिकहरूको सक्रिय सहभागिता बढाउनुपर्छ । यसबाट जनतामा सरकारप्रति विश्वास निर्माण हुन्छ र लोकतान्त्रिक प्रक्रियामा उनीहरूको आस्था बलियो बनाउँछ । सरकार र प्रशासनले आफ्ना कामकाजमा पूर्णरूपमा पारदर्शीता र जिम्मेवारी राख्नु आवश्यकता छ । यसले जनतालाई सरकारप्रति सकारात्मक दृष्टिकोण बनाउन मद्दत पुऱ्याउँछ । जवाफदेहीता सुनिश्चित गर्नका लागि लोकतान्त्रिक निकायहरूलाई मजबुत बनाउनु पनि उत्तिकै जरुरत पर्दछ, जसले जनतालाई आफ्नो अधिकारको रक्षा गर्न प्रोत्साहित गरोस् ।

स्वतन्त्र र निष्पक्ष मिडिया लोकतान्त्रिक संस्कृतिको अर्को एक अपरिहार्य अंग हो । मिडियाले सरकार, संस्था र व्यक्तिहरूका गतिविधिहरूमा निगरानी राख्ने, जनतालाई सूचना प्रदान गर्ने र

सार्वजनिक मुद्दाहरूमा खुला बहस गर्ने महत्त्वपूर्ण जिम्मेवारी लिएको हुन्छ । स्वतन्त्र मिडियाले भ्रष्टाचार र अन्य अनियमितताको विरुद्ध आवाज उठाउन सक्छ र नागरिकलाई सचेत बनाउँछ । त्यसैले मिडियाको स्वतन्त्रता र सुरक्षा सुनिश्चित गर्नु अत्यावश्यक छ । साथै, पत्रकारहरूको उचित प्रशिक्षण र संरक्षणमा ध्यान दिनुपर्छ, ताकि उनीहरू आफ्नो काममा निष्पक्ष र जिम्मेवार बन्न सक्न् । मिडियाले लोकतान्त्रिक प्रक्रियामा जनताको आवाजलाई प्रकट गर्ने महत्त्वपूर्ण भूमिका खेल्दछ र यसले सरकार र सार्वजनिक निकायहरूसम्म जनताको आवाज पुऱ्याउनमा मद्दत गर्छ ।

राजनीतिक दलहरूको भूमिका लोकतान्त्रिक संस्कृतिमा महत्त्वपूर्ण छ । राजनीतिक दलहरूले लोकतान्त्रिक मूल्यहरूको पालना गर्नुपर्छ र आफ्ना आन्तरिक क्रियाकलापमा पारदर्शीता र जवाफदेहीता ल्याउनुपर्छ । दलहरूले जनताको आवाजलाई प्रतिनिधित्व गर्ने, नीति निर्माण प्रक्रियामा सहभागी हुने र राष्ट्र निर्माणमा योगदान दिने जिम्मेवारी लिनुपर्छ । स्वस्थ प्रतिस्पर्धा र बहसले लोकतन्त्रलाई बलियो बनाउँछ र राजनीतिक दलहरूबीचको सहकार्यले लोकतान्त्रिक प्रक्रियामा सुधार ल्याउँछ । यसका साथै, युवा र महिलाहरूलाई राजनीतिमा सहभागी गराउनुले लोकतान्त्रिक प्रक्रियामा समावेशता र प्रतिनिधित्व सुनिश्चित गर्न मद्दत गर्छ । राजनीतिक दलहरूको पारदर्शीता र जिम्मेवारी नागरिकको विश्वासको आधार हो र यसले देशको समृद्धि र सामाजिक समावेशिता सिर्जना गर्न मद्दत पुऱ्य्छ ।

नागरिक समाजको सक्रिय भूमिका लोकतान्त्रिक संस्कृतिका लागि अत्यन्त महत्त्वपूर्ण छ । गैरसरकारी संस्था, सामुदायिक समूह र स्वयंसेवी संस्थाहरूले समाजका विभिन्न समूहहरूको आवाज उठाउने, सामाजिक न्यायका लागि आन्दोलन गर्ने र सरकारलाई जवाफदेही बनाउन मद्दत गर्छन् । यी संस्थाहरू जनतालाई संगठित गर्दै तिनीहरूको अधिकारका लागि लड्न र लोकतान्त्रिक मूल्यहरूको प्रचार गर्न महत्त्वपूर्ण भूमिका खेल्छन् । नागरिक समाजलाई स्वतन्त्ररूपमा काम गर्न दिने, तिनीहरूलाई सुरक्षा र संरक्षण प्रदान गर्ने र तिनीहरूको योगदानलाई मान्यता दिने प्रक्रिया लोकतान्त्रिक संस्कृति निर्माणमा महत्त्वपूर्ण छ । गैरसरकारी संस्थाहरूले जनतालाई सचेत बनाउने र तिनीहरूको अधिकारको बारेमा जानकारी प्रदान गर्ने कार्यमा महत्त्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्छन् ।

समावेशी र समानतामूलक समाज निर्माण लोकतान्त्रिक संस्कृतिको आधार हो । नेपाल विविध जाति, भाषा, धर्म र संस्कृतिको देश हो । यी विविधतालाई सम्मान गर्दै समानतामूलक समाज निर्माण गर्नु अत्यन्त आवश्यक छ । सबै नागरिकलाई समान अवसर, अधिकार र सुविधाहरू प्रदान गर्ने, भेदभाव र असमानतालाई समाप्त गर्ने र सबैलाई राष्ट्रनिर्माणमा सहभागी बनाउने

प्रयासले लोकतन्त्रलाई बलियो बनाउँछ । विशेषगरी, महिला, दलित, अल्पसंख्यक र पिछडिएका समुदायहरूको सशक्तीकरणले समाजलाई समृद्ध र न्यायपूर्ण बनाउँछ । समानताको सुनिश्चितता र समावेशिताले मात्र लोकतान्त्रिक प्रक्रियामा विश्वास कायम राख्न सकिन्छ ।

कानूनको शासन र न्यायपूर्ण प्रणाली लोकतान्त्रिक संस्कृतिका लागि अपरिहार्य छ । नेपालमा कानूनले सबैलाई समानरूपमा लागू हुनुपर्छ र न्याय प्रणालीले निष्पक्ष र पारदर्शी रूपमा काम गर्नुपर्छ । न्यायिक स्वतन्त्रता र निष्पक्षता नागरिकको अधिकारको रक्षा गर्न महत्त्वपूर्ण छन् । कानुनी सुधार र न्याय प्रणालीको क्षमता विकासले लोकतान्त्रिक संस्कृतिलाई अझ बलियो बनाउँछ र नागरिकमा विश्वास निर्माण गर्छ । यसले जनतालाई आफ्नो अधिकारको रक्षा गर्न प्रोत्साहित गर्दछ । न्याय र कानुनी प्रक्रियाको पारदर्शीता नेपालमा लोकतान्त्रिक संस्कृतिको सबैभन्दा महत्त्वपूर्ण पाटो हो ।

अन्ततः लोकतान्त्रिक संस्कृति निर्माणका लागि दीर्घकालीन दृष्टिकोण र समर्पण आवश्यक छ । यो काम एकैचोटी वा अल्पकालमा हुने कुरा होइन । लोकतान्त्रिक संस्कृतिका मूल्यहरू समाजका सबै वर्गले आत्मसात् गर्नुपर्छ र तिनीहरूलाई दैनिक जीवनमा कार्यान्वयन गर्नुपर्छ । सरकार, राजनीतिक दल, नागरिक समाज, मिडिया र जनताको संयुक्त प्रयासले मात्र नेपालमा मजबुत लोकतान्त्रिक संस्कृति निर्माण गर्न सकिन्छ । यदि यी सबै क्षेत्रहरूमा समन्वित र दीर्घकालीन प्रयासहरू गरिन्छ भने नेपालमा लोकतान्त्रिक संस्कृति दृढ र समृद्ध हुने छ । यसले देशलाई एक समृद्ध, न्यायपूर्ण र शान्तिपूर्ण राष्ट्र बनाउने मार्गप्रशस्त गर्ने छ ।

सारांशमा, लोकतान्त्रिक संस्कृति निर्माण एक जटिल र दीर्घकालीन प्रक्रिया हो । यसका लागि सबै तह र स्तरका भागीदारहरूको सक्रिय सहभागिता र समर्पण आवश्यक छ । राज्य शक्तिभन्दा जनशक्ति बलियो र निर्णायक हुन्छ । लामो बलिदानपछि प्राप्त लोकतन्त्रको रक्षार्थ जनता अडिग छन् तर राजनीतिक नेतृत्व तहमा पनि त्यसखालको प्रतिबद्धता नभएको हो कि भन्ने संशयले निराशा ल्याएको देखिन्छ । जनताको आक्रोश गणतन्त्रमाथि होइन, अवस्था र प्रवृत्तिका विरुद्ध हो । लोकतन्त्र भनेको पद्धतिमात्र होइन, प्रक्रिया हो । प्रक्रियामात्र पनि होइन, प्रवृत्ति र व्यवहार हो । पद्धतिको रटान दिएर मात्र हुँदैन, प्रक्रिया पनि कानूनसम्मत हुन जरुरी हुन्छ । जनताले गणतन्त्रमाफत प्राप्त गर्न खोजेका अपेक्षा पाउन सके भने मात्रै आशा जगाउन सक्छ । टुट्तेको आशालाई विश्वासमा परिणत गर्न नवीन सोच राख्नुपर्छ । लोकतन्त्रका मूल्यहरूको समावेश र पालनले नै नेपाली समाजलाई अझ समृद्ध र समान बनाउँछ । यसले केवल संस्थागत सशक्तीकरण मात्र होइन, सामाजिक र सांस्कृतिक परिवर्तन पनि ल्याउँछ, जसले समग्र राष्ट्रको भविष्य उज्ज्वल बनाउन मद्दत पुऱ्याउँछ । *रासस*

संविधान संशोधन अग्रगमनका लागि हुनुपर्छ

पछिल्लो समय संसद्को प्रभावकारिताबारे प्रश्न उठ्न थालेको छ । संसद्लाई कति सक्रिय र प्रभावकारी बनाउने भन्ने कुरा सरकारले संसद्लाई दिने ‘विजनेस’मा निर्भर हुन्छ । कुनै पनि विषयमा सदनमा पर्याप्त छलफल गरी उचित निर्णयमा पुग्न सकियो भने त्यसको नतिजा पनि देखिन्छ ।

प्रतिनिधिसभाको समग्र नेतृत्व सभामुखले गर्ने भएकोले उहाँले पनि आवश्यक छलफल, पूर्वतयारी र कार्यसूची बनाएर संसद्लाई गतिशील एवं प्रभावकारी बनाउनतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ । संसद्को हिउँदे अधिवेशन विधेयक अधिवेशन पनि हो । यसलाई मूल रूपमा सरकारले पर्याप्त विजनेस दिने र संसद्ले तदारुकताका साथ अधि बढाउने कुरालाई प्राथमिकता दिनुपर्छ । संसद्को प्रभावकारिता संसदीय समितिमा विचाराधीन विधेयकहरूमाथि कति महत्त्वका साथ छलफल हुन्छ र नतिजा निकालिन्छ, भन्ने कुरामा पनि भर पर्छ ।

सांसदहरूले आफ्नै प्रयासमा गैरसरकारी विधेयक संसद्मा ल्याउने चलन हामीकहाँ निकै कम छ । विधायकको भूमिकामा भन्दा पनि सांसदहरू विकास निर्माणका काममा बढी जोडिने गरेका भनेर आलोचना हुने गरेको छ । यसमा आंशिक सत्यता पनि छ । किनकि, सांसदहरूको मूल्यांकन नै उनीहरूले आफ्नो निर्वाचन क्षेत्रका लागि के-कति काम गरे भन्नेसँग जोडेर हेर्ने गरियो । सांसद निर्वाचित भएर आइसकेपछि विधायकको भूमिका मुख्य हुने र विकास निर्माणसँग जोडिएका काम सहायक हो भनेर हामी आफैंले बुझाउन सकेनौं । एउटा निर्वाचित सांसदले आफ्नो क्षेत्रमा विकास निर्माणको काम गरेन, आयोजना पारेन भने उसको मूल्यांकन त्यसैअनुसार हुने परिपाटी सुरुदेखि नै चल्थो । यसकारण सांसदहरू आफ्नो क्षेत्रका योजना मार्गने र त्यसको रेखदेखका काममा केन्द्रित हुनुपर्ने बाध्यतामक अवस्था पनि छ । यद्यपि, यो कसैको रक्षिको विषय पनि हुनसक्छ ।

संसद्मा पेस भएका विधेयकलाई व्यवस्थित, बलियो र कार्यान्वयनयोग्य कानूनको रूप दिन सांसदहरूले पनि आफूलाई निखार्दै लग्नुपर्ने छ । विकास-निर्माणका काममा बढी लाग्ने तर कानुन निर्माणमा कम खटिने सांसदहरूले आफ्नो समीक्षा

गर्न जरुरी छ । जनतालाई धारा, खानेपानी, बाटो, सिंचाइलगायत विकास पूर्वाधार बनाउने भनेर निर्वाचनका ‘एजेन्डा’ बनाइसकेपछि, नागरिकले त्यसको अपेक्षा गर्नु स्वाभाविक नै हो । यो अप्ठ्यारो परिस्थितिबारे जनतालाई बुझाउँदै जानुपर्ने खाँचो छ । सँगसँगै हाम्रो निर्वाचन प्रणालीबारे हामीले समीक्षा गर्नुपर्ने बेला आएको छ ।

अहिले संविधान संशोधनको विषय पनि आएको छ । सबैभन्दा मुख्य कुरा विद्यमान संविधानका राम्रा पक्ष कार्यान्वयनमा जोड दिइनुपर्दछ । संविधान बनेको १० वर्ष पुग्ने लाग्दा एक दशकमा पुनरवलोकन गर्नु एक हिसाबले जायज पनि हो । तर वर्तमान सत्तारुढ गठबन्धनले संविधान संशोधनका विषयमा गरेको सहमति प्रायोजित देखिँदै छ । किनभने संविधान संशोधनका विषयमा इमानदारिता हुन्थ्यो भने आजका दिनसम्म छलफल सुरु भइसक्नुपर्थ्यो । संशोधनको प्रक्रिया, सरोकार भएकाहरूसँग छलफल केही पनि भएको देखिँदैन ।

संविधान संशोधनप्रति माओवादी केन्द्रको सहमति नै छ । संविधान निर्माणका क्रममा पनि हामीले दलगत र व्यक्तिगतरूपमै पनि फरक मत राखेका थियौं । तर संविधान संशोधनमाफत स्थायित्व खोज्नेभन्दा पनि उत्पीडित जाति, समुदायको अधिकार संकुचित गरेर जाने शैलीप्रति हाम्रो विमर्ति छ । सकारात्मक र प्रगतिशील विषयहरूलाई समेटेर संविधान संशोधन गर्ने विषयमा हाम्रो आपत्ति छैन । संविधान संशोधन गर्दै गर्दा त्यहाँ सांस्कृतिक स्वरूपका कुरा छन् । निर्वाचन प्रणालीका कुरा छन् । उत्पीडित जाति, क्षेत्र, लिंग, समुदायलाई अधिकार सम्पन्न बनाउने कुराहरू छन् । तर सरकार नै यसका लागि इमान्दार भएर देखापरेको छैन । संविधान संशोधन भनेको सरकार बनाउनुका निमित्त राजनीतिक एजेण्डा देखाएको जस्तो मात्रै भएको छ । आजका दिनसम्म कुनै गम्भीर छलफल र प्रक्रिया नचालेको सरकारले कसरी संविधान संशोधन गर्छ भन्ने प्रश्न छ । अग्रगमनका लागि संविधान संशोधन गर्न हामी सधैं तयार छौं ।

आमनागरिकका समृद्धिका आकांक्षा पूरा हुन नसक्दा विद्यमान व्यवस्थाप्रति नै वितृष्णा उत्पन्न हुने परिस्थिति निर्माण हुँदै छ । यसमा हाम्रो खराब

कार्यशैली एउटा मुख्य कारण हो । हामीले लामो संघर्ष र बलिदानबाट लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्था स्थापना गरेका होँ तर यो व्यवस्था सञ्चालन गर्नेहरू सुधिन सकेनन् । सुशासन कायम गर्नेजस्ता पेचिला प्रश्नहरूमा पछिल्ला सरकारहरू चुच्चै गएका छन् ।

फण्डे दुईतिहाइ बहुमतको वर्तमान सरकारले महँगी नियन्त्रण, सुशासन कायम गर्नेजस्ता कुरामा प्रभावकारी ढंगबाट काम गर्न सकिरहको छैन ? हामी प्रतिकक्षीले हेर्दा सरकारले यी तमाम विषयमा आफूलाई कहींकतै सुधान सकेको देखिन्न । जनताले विश्वास गर्नसकेने गरी समयमै कार्यशैलीमा सुधार गर्नुउठ्ने हो अझ निराशा बढ्छ । अन्ततः व्यवस्थाप्रति नै निराशा जान्ने र त्यसले मुलुकलाई थप अस्थिरतातर्फ धकेल्न सक्छ । जनतालाई आशावादी बनाउनका लागि शासक र शासन व्यवस्था सञ्चालन गर्नेहरूको प्रवृत्ति सुधार नै मुख्य कुरा हो । राजनीति गर्ने मानिसको संस्कार, आचरण सुधार गर्नुपर्ने खाँचो छ । हामी प्रतिपक्षमा रहेकाले खबरदारी गर्छौं । भ्रष्टाचार र अनियमितताका सवालमा सरकारलाई घघघ्याइरहन्छौं । जनतासम्म पुग्ने, उनीहरूका कुरा सुन्ने र सदनमाफत ती कुरा सरकारसमक्ष पुऱ्याउने काम हामीले गरिरहेका छौं ।

अघिल्लो सरकारमा मैले करिब डेढ वर्ष सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालयको जिम्मेवारी सम्हालें । त्यस अवधिमा मैले के के काम गरें र के गर्न सकिनें भनेर लिपिवद्ध गरेकी छु । मैले जिम्मेवारीमा रहँदा गरेका केही कामहरूका परिणाम आइरहेका छन् । सामाजिक सञ्जाल नियमनसम्बन्धी विधेयक म मन्त्रालयको जिम्मेवारीमा हुँदा नै तयार पारिएको थियो । त्यो अहिले संसद्मा दर्ता भएको छ । विभिन्न सेवा प्रदायकहरूको कार्यक्षमता सुधार तथा विस्तार, सरकारी राजस्वमा दाखिला हुनुपर्ने रकमको असुलीलगायत कार्यलाई हामीले प्राथमिकतामा राखेका थियौं । उक्त कदमले सञ्चार मन्त्रालयको बेरुजु घटेको छ भने राजस्व बढेको छ ।

(प्रतिनिधिसभा सदस्य एवं पूर्वसञ्चारमन्त्री शर्मासँग राससका समाचारदाता हेमन्त जोशीले गरेको कुराकानीमा आधारित)

म हिरो हैन, समाजको चरित्र हो : विजय बराल

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ – अभिनेता विजय बरालले आफू फिल्मको हिरो नभएर समाजको चरित्र भएको बताएका छन् । राजधानीमा जारी ह्वाइट हाउस लिट्रेचर फेस्टिबलमा उनले भने, 'म हिरो त मेरी श्रीमती र छोरोको मावै हो, फिल्मका लागि त चरित्र हिरो हो ।'

पूर्णबहादुरको सारङ्गीबाट मुख्य भूमिकामा आएका उनले पहिलो फिल्मै अत्यधिक सफलता हात पारे । अभिनय जन्म जातै हुने बताएका उनले अभिनयलाई पढाइले निखारता ल्याउने धारणा राखे । 'हरेक कुरा अवलोकन गरेर त्यसैको नक्कल गर्नु नै अभिनय हो तर त्यसलाई भावमा रूपान्तरण

गर्नुपर्छ' उनले भने । उनले अभिनय पनि एक जनरा भएको बताए । उनले अहिले प्राकृतिक अभिनय सबैले मन पराइरहेको बताए । आफ्नो फिल्म पूर्णबहादुरको सारङ्गीलाई धेरै मन पराउनुको कारण पनि यही रहेको उनको भनाई छ ।

पहिले सहायक भूमिकामा रहँदा र अहिले मुख्य भूमिकामा अनुबन्धित हुँदा अभिनयमा फरक नभएपनि त्यसलाई दोहोर्‍याउने तरिकामा भने फरक हुने उनले बताए । उनले भने, 'सहायक भूमिका भनेको बाटोको काँडा सफा गर्ने जस्तै हो तर मुख्य भूमिकामा जिम्मेवारी बोध र दबाव महसुस हुने रहेछ ।' उनले पहिलेको भन्दा अहिले ५ गुणा पारिश्रमिक बढेको र जिम्मेवारी पनि उस्तै बढेको बताए ।

'लाज शरणम्'को 'हेर्दा हेर्दैमा' सार्वजनिक

काठमाडौँ (प्रस)– फिल्म 'लाज शरणम्'को प्रमोशनल गीत 'हेर्दा हेर्दैमा' सार्वजनिक गरिएको छ । शान्ती श्री परियार र आशिष अविरलको स्वर रहेको गीतमा आनन्द अधिकारीको शब्द र कृष्ण भारद्वाजको संगीत छ । एक-अर्कोमा आकर्षित भएका युवायुवतीको प्रेम गीतमा देखाउन खोजिएको छ । प्रेमीप्रेमिकाले अह्जार हेर्दै भावले उसको भावना बुझ्ने गीतको शब्द र भिडियोले बुभाउँछ । भिडियोमा माला लिम्बू, गणित विष्टसँगै फिल्ममा अधिकांश मुख्य कलाकारको

अभिनय छ । तराई मधेसमा लाग्ने हाट बजारको सेटअपमा गीत छायांकन भएको छ ।

'लाज शरणम्' हास्य टेलिथ्रूखला 'सविकगोनि' टिमले बनाएको फिल्म हो । फिल्मको शिर्ष भूमिकामा सिताराम कट्टेल 'धर्मुस' छन् । धर्मुससँगै अर्जुन घिमिरे, सागर लम्साल, हरिष निरौला, प्रियाना आचार्य, विजय बराल, महेश त्रिपाठी, अर्पण थापा, रेणु योगी, विजय लामा, मुकुन्द श्रेष्ठ, माला लिम्बूलगायत कलाकारको अभिनय छ ।

‘मिस एन्ड मिस्टर टिन युनिभर्स सुपरस्टार’ भए सञ्जिता र कपिल

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ– 'मिस टिन युनिभर्स सुपर स्टार'को उपाधि सञ्जिता श्रेष्ठले जितेकी छन् । राजधानीमा आयोजित 'युनिभर्सल सुपर स्टार २०२५'मा उनले उक्त उपाधि हात पारेकी हुन् । सोही प्रतियोगितामा 'मिस्टर युनिभर्सल सुपरस्टार'को उपाधि कपिल सराफ र 'मिस युनिभर्स सुपरस्टार' (ग्लोबल)को उपाधि सुनिमा श्रेष्ठ (नेवार) र 'मिसस युनिभर्स सुपरस्टार' उमा श्रेष्ठले प्राप्त गरे ।

स्मार्ट गफ एपको आयोजनामा द प्लाजा पुल्वोक ललितपुरमा एक भन्‍य कार्यक्रम सहित आयोजना भएको प्रतियोगितामा अर्गनाइज च्वाइसको उपाधि रुथ पाखरिन, पब्लिक च्वाइसको उपाधि कुराना स्याग्ताङ, शर्मिला श्रेष्ठ र अमृता गिरीले जिते ।

रोजिन शाक्यको कोरियोग्राफी, रमेश जंग शाही कार्यक्रम निर्देशक रहेको प्रतियोगिता युवा, युवतीदेखि विवाहित महिलासम्मको प्रतिभा निखान उदेस्यले आयोजना भएको कार्यक्रम आयोजक प्रमिला सिलवालले बताइन् । अभिनेत्री रेखा थापा (नेपाल), उज्ज्वल रे (अमेरिका), सञ्जय रौनियार (भारत), फन किम ओआन (भियतनाम) रे अल्भारेज (कोलम्बिया) र पौयल प्रमाणिक (भारत) प्रतियोगीताको निर्णायकमा रहेका थिए ।

प्रतियोगीतामा ड्रेस डिजाइन समिक्छा लामिछाने, दुर्गा विष्ट, रुवि पौडेल, सजिना विष्ट, शर्मिष्ठा श्रेष्ठ र अनिता खत्री र मेकअप रोजिना सुवाल र टिमको रहेको थियो । सबै

विजेता आगामी जुलाई २८ मा अमेरिकाको फ्लोरिडामा आयोजना हुने 'मिस एन्ड मिस टिन युनिभर्सल ग्लोबल'मा सहभागीता जनाउनेछन् ।

'फेरि रेशम फिलिली'को टिजर सार्वजनिक

काठमाडौँ (प्रस)– महाशिवरात्रिको अवसर पारेर फागुन १४ गतेदेखि रिलिज हुने फिल्म 'फेरि रेशम फिलिली'को टिजर सार्वजनिक गरिएको छ । १ मिनेट ४१ सेकेण्ड लामो टिजरले अमेरिका जान एक युवाले गर्ने संघर्षको कथा प्रस्तुत गरेको छ । टिजरमा सार्वजनिक संवादले चर्चा पाउने देखिन्छ ।

फिल्ममा विनय श्रेष्ठ, सुपुष्प भट्ट, कामेश्वर चौरासिया, नीर शाह, प्रकाश घिमिरे, शिशिर वाङ्गदेव, रविन्द्र भ्ना, लक्ष्मी गिरी, महेश त्रिपाठी, एवनराज उधेती, मेक्सम गौडेल, प्रकाश घिमिरे, सजन थापा लगायतको अभिनय छ ।

सुसन प्रजापतीको छायांकन, निर्देशक महर्जन र आकाश बरालको पटकथा, नरेश किङ्ग योगीको द्वन्द्व निर्देशन तथा कालीप्रसाद बाँस्कोटा, एसडी योगी, हर्क साउद, जयन जे वाइवा र दीपक शर्माको संगीत र सुरेन्द्र पौडेलको सम्पादन फिल्ममा

छ । सिनेमा आर्ट र वि मोसन पिक्चर्सको सहकार्यमा निर्माण भएको फिल्ममा रौनक विक्रम कडेल निर्माता तथा

कार्यकारी निर्माता सुरज बम ठकुरी र सह-निर्मातामा एनि थापा हुन् । फिल्म निरोज महर्जनले निर्देशन गरेका हुन् ।

रंजशाला

त्रिकोणात्मक महिला क्रिकेट

थाइल्यान्डको पहिलो हार

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ– राजधानीमा जारी त्रिकोणात्मक टि-२० सिरिजमा नेदरल्यान्ड्सले थाइल्यान्डलाई एक विकेटले पराजित गर्दै विजयी भएको छ । कीर्तिपुरस्थित त्रिवि क्रिकेट मैदान भएको खेलमा थाइल्यान्डले दिएको एक सय १० रनको लक्ष्य पछ्याएको नेदरल्यान्ड्सले निर्धारित २० ओभरमा नौ विकेट गुमाएर पूरा गरेको हो । नेदरल्यान्ड्सको जितमा फर्बे मोल्केवरले सर्वाधिक ३२ रन जोडिन् । उनले ४२ बलमा दुई चौका प्रहार गरिन् । त्यस्तै रोबिन रिक्केले २१ बलमा एक चौकाको सहयोगमा २० रन बनाइन् । स्टेर कलिसले १२ बलमा १४ रन जोडिन् ।

थाइल्यान्डका लागि थिपाच्चा पुथावोडले चार, ओनिचा कामचोम्फुले तीन र फनिता मायाले दुई विकेट लिएका हुन् । त्यसअघि टस जितेर पहिला ब्याटिङ रोजेको थाइल्यान्डले निर्धारित २० ओभरमा पाँच विकेट गुमाएर एक सय नौ रनको मध्यम योगफल बनाएको थियो ।

थाइल्यान्डका लागि नान्नाफाट चैहान नटआउट रहँदै सर्वाधिक ३६ रन बनाइन् । उनले ४६ बलमा चार चौका र एक छक्का प्रहार गरिन् । चानिदा सुत्थीरुआङ्गले २८ बलमा चार चौकाको सहयोगमा ३२ रन जोडिन् । कप्तान नारुइमोल चाइवाईले २६ बलमा १५ रन जोडिन भने सुवानान खियाओतोले नटआउट रहँदै १० रन जोडिन् । नेदरल्यान्ड्सका लागि

आइरिस विलडले तीन र हेटर सिगर्सले दुई विकेट लिइन् । नेदरल्यान्ड्सले यस सिरिजमा थाइल्यान्डलाई पहिलो पटक पराजित गरेको हो । यो जितसँगै नेदरल्यान्ड्स र थाइल्यान्ड दुवैको उपाधी जित्ने सम्भावना कायम छ । नेदरल्यान्ड्सले छ खेलमा आठ अङ्क जोडेको छ । पहिलो पराजय ब्यहोरेको थाइल्यान्डको

पनि पाँच खेलबाट समान आठ अङ्क छ । नेपाल, थाइल्यान्ड र नेदरल्यान्ड्स सहभागी टोलीले एकअर्कासँग समान तीन पटक खेल्नेछन् । जसमा अङ्क तालिकाको शीर्ष स्थानमा रहने टोली विजेता बन्नेछ । उक्त सिरिजको अन्तिम खेल भोलि हुनेछ । अन्तिम खेल नेपालले थाइल्यान्डसँग खेल्नेछ ।

हकदावी सम्बन्धी ३५ दिने सूचना	नेपाल सरकार उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयको कम्पनीको दर्ता खारेज गरिएको सूचना
कम्पनी ऐन २०६३ बमोजिम मिति २०६६/१०/१९ मा दर्ता भएको प्रा.लि. नं. ७०१५२/०६६/०६७ को होटल ईशन प्रा.लि. को मिति २०८१/१०/२४ को विपेश बैठकको निर्णय बमोजिम कम्पनी ऐन २०६३ को दफा १२६ बमोजिम स्वेच्छिक खारेजी लिक्विडेशनमा लैजाने निर्णय गरेकोले यस कम्पनीसँग कोही कसैलाई कुनै किसिमको लेनदेन बाँकी बख्यौता रहेको भए यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ३५ दिनभित्रमा निम्न लिखित लिक्विडेटरको कार्यालयमा हकदावी गर्न सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना जारी गरिएको छ । लिक्विडेटर: श्रवण कुमार श्रेष्ठ, इजाजत पत्र नं. ४०४, ठेगाना: बबरमहल, काठमाडौँ, फोन नं. ४८४१२१७००४	यस कार्यालयमा मिति २०७२/१०/१५ गतेका दिन दर्ता भएको प्रा.लि. दर्ता नं. १४४५५४ को याक इन्टरटेन्मेन्ट प्रा.लि. नामक कम्पनी यस कार्यालयको मिति २०८१/१०/२४ को निर्णय अनुसार कम्पनी ऐन २०६३ को दफा १२६ को उपदफा (१) बमोजिम दर्ता खारेज गरिएको व्यहोरा सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

चुरे गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय घरखेडा, कैलाली सुदूरपश्चिम प्रदेश, नेपाल				
बोलपत्र स्वीकृत गर्ने आशयको सूचना				
प्रकाशित मिति: २०८१/१०/२५ (7 th Feb, 2025)				
यस चुरे गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिका कार्यालयको आ.व २०८१/०८२ अन्तर्गत तपशिल बमोजिमको खरिद कार्यका लागि प्रकाशित सूचना अनुसार न्यूनतम मूल्याङ्कित सारभूत रुपमा प्रभावग्राही देखिन आएको बोलपत्र स्वीकृतिका लागि छनौट भएको हुँदा सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ को दफा २७ को उपदफा २ र ३ बमोजिम सम्बन्धित सबै बोलपत्रदाताको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।				
सि. नं.	ठेक्का नं	विवरण	बोलपत्र स्वीकृतिको आशय दिइएको बोलपत्रदाता	कबोल अंक (भ्याट सहित)
१	CRM/SQ/Goods/03/081/082	Supply And Delivery Of Sanitary Pads	A.G. Health Industries Pvt. Ltd, Tilottama-16, Madhawaliya, Rupendehi	Rs 5,38,725.24 /-
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत				

हिउँको खाँचो... यसवर्ष माघ महिना सकिन लाप्सा पनि हिउँ नपरेकाले मुगुको छायानाथ रारा नगरपालिका वडा नं २ मा रहेको चयनजिउलोस्थित खेतमा लगाइएको फस्टाउन नसकेको गर्हुँ र जाँ बानी । तस्विर: नृपेन्द्रबहादुर मल्ल/रासस

तल्लो सोलु हाइड्रो निर्माणको अन्तिम चरणमा

■ प्रभाव संवाददाता

सोलुखुम्बु- जिल्लाको तिङ्गला क्षेत्रमा निर्माणधीन ८२ मेगावाट क्षमताको तल्लो सोलुखोला हाइड्रोपावर निर्माणको अन्तिम चरणमा पुगेको छ । आयोजनाको भौतिक प्रगति ९५ प्रतिशत भएको छ । तल्लोसोलु हाइड्रोपावर कम्पनी लिमिटेडद्वारा प्रवर्द्धित आयोजनाका जेनेरेटर, टर्बाइन जडान, हेडवक्स, पावर हाउस, सुरुङमार्गलगायत संरचना निर्माण भएका छन् । कम्पनीका प्रबन्धक धर्मेन्द्र गोतामेका अनुसार आयोजनाको पेनस्टक टनेलको 'बेक थ्रु' को चरणमा पुगेको छ । उनले भने,

‘आयोजनाको काम अन्तिम चरणमा पुगेको छ । अब पेनस्टक पाइपको मात्र बाँकी छ । आगामी भदौमा व्यावसायिक उत्पादन गर्ने हाम्रो लक्ष्य हो ।’ आयोजनाको प्रसारण लाइन निर्माण कार्य पनि ८० प्रतिशतभन्दा बढी सम्पन्न भइसकेको छ । एफएमओलगायतका युरोपियन बैंक (इन्टरनेसनल फिन्डिङ एजेन्सी) को रु १६ अर्ब ऋण लगानीमा सन् २०१६ अगस्तदेखि निर्माण कार्य थालिएको थियो । आयोजना सेप्टेम्बर २०२५ भित्रमा पूरा गर्ने लक्ष्य राखिएको छ । सोलुदुधकुण्ड नगरपालिका-७ र ११ को सिमानामा पर्ने साल्मे क्षेत्रको सोलु खोलामा बाँध निर्माण गरी पानी सङ्कलन गरिएको छ । उक्त पानी करिब छ किलोमिटर टाढाको तिङ्गलाको भदौरैस्थित पावर हाउसमा फर्किनेछ । यसका लागि पाँच किलोमिटर लामो सुरुङमार्ग निर्माण गरिएको छ । भौगोलिक कठिनाइ र लामो सुरुङमार्गका कारण अनुमानित लागतभन्दा अधिक खर्च हुनसक्ने उनको अनुमान छ । हाल आयोजनामा सात सय कामदार कार्यरत छन् । साथै सय जना स्थानीयले रोजगारी पनि पाएका छन् । आयोजना सम्पन्न भएपछि हिउँदमा न्यूनतम २३ मेगावाट र वर्षायाममा ८२ मेगावाट विद्युत् उत्पादन हुनेछ राखिएको छ । उत्पादित विद्युत् तिङ्गला सबस्टेसनमार्फत राष्ट्रिय प्रसारण लाइनमा जोडिने छ ।

छ । उक्त पानी करिब छ किलोमिटर टाढाको तिङ्गलाको भदौरैस्थित पावर हाउसमा फर्किनेछ । यसका लागि पाँच किलोमिटर लामो सुरुङमार्ग निर्माण गरिएको छ । भौगोलिक कठिनाइ र लामो सुरुङमार्गका कारण अनुमानित लागतभन्दा अधिक खर्च हुनसक्ने उनको अनुमान छ । हाल आयोजनामा सात सय कामदार कार्यरत छन् । साथै सय जना स्थानीयले रोजगारी पनि पाएका छन् । आयोजना सम्पन्न भएपछि हिउँदमा न्यूनतम २३ मेगावाट र वर्षायाममा ८२ मेगावाट विद्युत् उत्पादन हुनेछ राखिएको छ । उत्पादित विद्युत् तिङ्गला सबस्टेसनमार्फत राष्ट्रिय प्रसारण लाइनमा जोडिने छ ।

कपौरेट

बर्दगोरियामा निःशुल्क शववाहन र किरिया खर्च

काठमाडौं (प्रस)- मानिसको स्वर्गारोहणपछि पार्थिव शरीरलाई दाहसंस्कारका लागि लैजान सहज बनाउने उद्देश्यले कैलालीको बर्दगोरिया गाउँपालिकाले बुधवारबाट निःशुल्क महाप्रस्थान यान (शववाहन) सञ्चालनमा ल्याएको छ । गाउँपालिकाका अध्यक्ष कर्णबहादुर कुँवरले बुधवार शव वहान सार्वजनिक गरे । उक्त अवसरमा उनले शववाहन विपन्न नागरिकहरूका लागि यो यान निकै प्रभावकारी हुने बताए । बर्दगोरिया गाउँपालिकाले महाप्रस्थान यान (शव वाहन) सञ्चालन गरे सँगै मृतको काज किरिया खर्च बापत १० हजार रूपैयाँ उपलब्ध गराउने भएको छ । अति विपन्न परिवारका आफन्तले काज किरिया गर्न समेत गाह्रो हुने अवस्थाको अन्त्य गर्न गाउँ सरकारले यो रकम उपलब्ध गराउने जनाएको छ । निःशुल्क शव वाहन र किरिया खर्च बापत दश हजार पनि पाउने भएपछि आफन्त गुमाएको शोकमा डुबेका परिवारलाई केही मलहमको काम गर्ने अपेक्षा गरिएको छ ।

राममणि क्याम्पसको वार्षिकोत्सव

रूपन्देही (प्रस)- रूपन्देहीको मणिग्रामस्थित राममणि बहुमुखी क्याम्पसको ३७ औं वार्षिकोत्सवका अवसरमा आयोजित खेलउत्सव अन्तर्गत पहिलो दिनका प्रतियोगिता सम्पन्न भएका छन् । उत्सवको पहिलो दिन कपर्दी, छेलो फ्यान्के, सतरञ्ज, सांगीतिक कुर्ची दौड, भलिबल, कविता प्रतियोगिता, लगातयका कार्यक्रम भएका छन् । छात्रातर्फको कपर्दीमा विजया आचार्य नेतृत्वको समूह पहिलो र राधिका खत्री नेतृत्वको समूह दोस्रो भएका छन् । छात्र तर्फको भलिबल प्रतियोगितामा एरिक के.सी. नेतृत्वको समूह पहिलो र सुमित चौधरी नेतृत्वको समूह दोस्रो भएका छन् ।

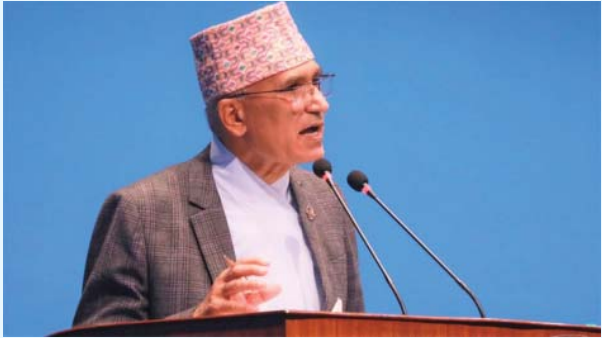
छात्र तर्फकै छेलो फ्यान्के प्रतियोगितामा एरिक के.सी. पहिलो, रोहन क्षेत्री दोस्रो र आदित्य चौधरी तेस्रो भएको खेलकुद संयोजक जीवनकुमार पौडेलले जानकारी दिए । त्यस्तै, छात्रा तर्फको छेलो फ्यान्के प्रतियोगितामा विनु राना पहिलो, रिञ्जिता बुढाथोकी दोस्रो र प्रतिमा अधिकारी तेस्रो भए । सतरञ्ज प्रतियोगितामा आयुष कौशल पहिलो, ज्योतिष उपाध्याय दोस्रो र विपिन भण्डारी तेस्रो भएका थिए । यसैगरी सांगीतिक कुर्ची दौड प्रतियोगितामा श्रृजना खनाल पहिलो, करिष्मा पाण्डे दोस्रो र शारदा ढकाल तेस्रो भए । त्यस्तै कविता प्रतियोगितामा विनिता पराजुली पहिलो, नविन गौतम दोस्रो र सविधा खनाल तेस्रो भएको क्याम्पसले जानकारी दिएको छ ।

बजेट समीक्षा

आयव्ययको अनुमान घटाइयो विनियोजनको ९१ प्रतिशत खर्च हुने अनुमान

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- सरकारले चालू आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को बजेटको अर्धवार्षिक समीक्षामार्फत आय व्ययको अनुमान घटाएको छ । उपप्रधानमन्त्री तथा अर्थमन्त्री विष्णुप्रसाद पौडेलले संसदमा बजेट समीक्षा प्रस्तुत गर्दै बजेटको आकार घटाएका हुन् । चालू आर्थिक वर्षमा रु १८ खर्ब ६० अर्ब ३० करोड ३० लाख खर्च हुने अनुमान गरिएकामा अर्धवार्षिक समीक्षामार्फत रु १६ खर्ब ९२ अर्ब ७३ करोड ३५ लाख खर्च हुने संशोधित अनुमान छ । यो रकम सुरु विनियोजनको ९० दशमलव ९९ प्रतिशत हो । चालुतर्फ रु १० खर्ब २९ अर्ब ३० करोड अर्थात् विनियोजनको ९० दशमलव २४ प्रतिशत, पुँजीगततर्फ रु दुई खर्ब ९९ अर्ब ५० करोड ९ लाख अर्थात् विनियोजनको ८५ प्रतिशत र वित्तीय व्यवस्थातर्फ रु तीन खर्ब ६३ अर्ब ९३ करोड २६ लाख अर्थात् विनियोजनको ९९ दशमलव ०९ प्रतिशत खर्च हुने अनुमान छ । चालु वर्षको अन्त्यसम्ममा नेपाल सरकारको स्रोतबाट (राजस्व र

आन्तरिक ऋण) रु १४ खर्ब ७५ अर्ब २६ करोड ८२ लाख, वैदेशिक अनुदानतर्फ रु ३६ अर्ब ६२ करोड ८६ लाख र वैदेशिक ऋणतर्फ रु एक खर्ब ८० अर्ब ८३ करोड ६७ लाख खर्च हुने संशोधित अनुमान रहेको छ । अर्थमन्त्री पौडेलका अनुसार अर्धवार्षिक समीक्षा अवधिमा प्रदेशलाई रु ३४ अर्ब ८९ करोड २२ लाख र स्थानीय तहलाई रु एक खर्ब ५० अर्ब २६ करोड ८ लाख वित्तीय हस्तान्तरण भएको छ । चालू आर्थिक वर्षमा विनियोजन भएको बजेटमध्ये समीक्षा अवधिमा प्रदेशतर्फ ३६ दशमलव १७ प्रतिशत

१७ प्रतिशतले बढी हो । अर्धवार्षिक समीक्षामार्फत बजेट कार्यान्वयन र स्रोत व्यवस्थापनमा गर्नुपर्ने सुधार पनि सरकारले औँल्याएको छ । जसअन्तर्गत सबै सरकारी कार्यालय, न्यायमक निकाय र सार्वजनिक संस्थानमा नयाँ संगठन संरचना र दरबन्दी सिर्जना नगर्ने, खर्चको मापदण्ड बनाई चालु खर्चमा मितव्ययिता कायम गर्नेलगायत विषय रहेका छन् । स्रोतमा परेको चापलाई दृष्टिगत गरी अनिवार्य दायित्ववाहेक चालु खर्चतर्फ विनियोजित नेपाल सरकारको स्रोततर्फको रकममध्ये हालसम्म खर्च भई बाँकी रहेको रकमको २५ प्रतिशत रोक्का राख्ने निर्णय पनि सरकारले गरेको छ । जग्गा प्राप्ति र मुआब्जा वितरण, वन क्षेत्र उपयोगको स्वीकृति लगायतका तयारी पूरा गरेर मात्र पूर्वाधार निर्माणसँग सम्बन्धित आयोजना कार्यान्वयनका लागि खरिद प्रक्रियामा लैजाने, राष्ट्रिय गौरवका आयोजना र राष्ट्रिय महत्त्वका प्राथमिकता प्राप्त आयोजना कार्यान्वयनमा भएको बजेटमध्ये समीक्षा अवधिमा प्रदेशतर्फ ३६ दशमलव १७ प्रतिशत

छैठौँ आइस क्लाइम्बिङ लेभल वन ट्रेनिङ

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- नेपाल पर्वतारोहण प्रशिक्षक संघद्वारा आयोजित 'छैठौँ आइस क्लाइम्बिङ लेभल वन ट्रेनिङ' सम्पन्न भएको छ । विहीवार तालिम लिएका १८ जनालाई काठमाडौंको धुम्बराहास्थित पासाङ ल्हामु फाउन्डेसन क्लाइम्बिङ वालमा प्रमाणपत्र वितरण गरी सम्पन्न भएको हो । उनीहरूले मनाङ जिल्लाको काठमाडौँ भ्याली हुम्देमा तालिम लिएका हुन् । उनीहरूलाई ६ जना प्रशिक्षकले तालिम दिएका थिए । प्रमुख प्रशिक्षक लाक्पा रञ्जु शेर्पाले

भने, 'तालिम लिनको लागि ५० जनाले फारम भरेका थिए, जसबाट छनोट भई १८ जनालाई तालिम दिएको हो ।' उनमा अनुसार प्रशिक्षक संघले दिँदै आएको चार/पाँच वटा तालिमहरूमध्ये यो तालिम निकै महत्वपूर्ण रहेको छ । उनले तालिमहरूमा आइस लेभल वन तालिम शारिरीक रूपमा एकदमै जोखिम हुने बताए । लाक्पा शेर्पाले भने, 'पहिला पहिला एक पटकमा ३० जना सम्मलाई तालिम दिइन्थ्यो, जसले गर्दा तालिममा धेरै दुर्घटना हुने पनि गर्थ्यो । तर यसपटक भने छनोट भएका १८ जना सक्षम

भाएकाले त्यस्तो केही दुर्घटना भएन । सुरक्षित साथ तालिम सम्पन्न भयो । पहिलाको तुलनामा यस पटकको तालिममा सहभागीहरूले अलि बढी हिँडुमा खेल्न र समाउन पाए ।' उनका अनुसार यस पटकको तालिममा सहभागीहरूलाई बिहान ८ बजेदेखि साँझको ६ बजेसम्म हिडुमा खेलाइएको थियो । जसले गर्दा उनीहरू हिउसँग अझ बढी नजिकिए र राम्रोसँग बुझ्ने मौका पाए । संघले दिने तालिमहरूमा बेसिक इन्ट्रोडक्टरी, बेसिक माउन्टेन रेस्क्यू, रोक लेभल वन, आइस लेभल वन, हाई माउन्टेन रेस्क्यू आदि रहेका छन् ।